

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

Nacrt

**PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O UPRAVLJANJU
DRŽAVNOM IMOVINOM, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM
ZAKONA**

ZAGREB, svibanj 2012.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O UPRAVLJANJU DRŽAVNOM IMOVINOM

I USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona nalazi se u odredbi članka 2. stavka 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/00, 124/00 – pročišćeni tekst, 28/01, 41/01 – pročišćeni tekst, 55/01, 76/10 i 85/10 - pročišćeni tekst).

II OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE IZ DONOŠENJA ZAKONA PROISTEĆI

1. Razlozi zbog kojih se Zakon donosi

Radničko dioničarstvo (ESOP) može pridonijeti produktivnosti i djelotvornosti trgovačkog društva na način da povezuje interes zaposlenika s interesima postojećih vlasnika. Sudjelovanje radnika u vlasničkoj strukturi društva može pružiti zaposlenicima finansijske poticaje koji će ih učiniti više vezanim i predanim za organizaciju i više motiviranim na poslu.

Jedna od polaznih postavki uspješne implementacije radničkog dioničarstva (ESOP) je da radnici uz pomoć kredita - banaka ili drugih institucija steknu dionice trgovačkih društava u kojima rade. Da bi zaposlenici bili u mogućnosti steći sredstva za kupnju dionica, oni moraju biti u mogućnosti iste dionice koje stječu založiti ili prenijeti pravo na njima radi osiguranja zajma kojeg traže kod banaka ili drugih institucija ili moraju biti u mogućnosti sredstva za kupnju dionica društva steći uz finansijsku pomoć društva.

Zakon o trgovačkim društvima ne ograničava zaposlenika da kupi dionice društva poslodavca pomoću sredstava koje će osigurati zajmom u kojem je tražbina zajmodavca osigurana zalogom ili prijenosom prava na dionicama ili poslovnim udjelima trgovačkog društva čije se dionice ili poslovni udjeli kupuju.

Stupanjem na snagu Zakona o upravljanju državnom imovinom zamijenjena su neka zakonska i institucionalna rješenja u području upravljanja državnom imovinom, kao što je prestanak primjene Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i Zakona o privatizaciji, ukidanje Hrvatskog fonda za privatizaciju i Središnjeg državnog ureda za upravljanje imovinom čije je poslove preuzeila Agencija za upravljanje državnom imovinom te formiranje registra državne imovine

Radničko dioničarstvo (ESOP) u trgovačkim društvima u kojima je Republika Hrvatska imatelj dionica su vjerojatno i najinteresantniji subjekti za provođenje uspješnog programa ESOP-a, a koji program je uvijek popraćen određenim modelom Finansijske pomoći od strane samog trgovačkog društva. Rješenjem kojeg je ponudio postojeći članak 35. Zakona o upravljanju državnom imovinom Finansijska pomoć u implementaciji ESOP-a nije moguća, a time je i mogućnosti takve implementacije znatno umanjena.

Zakona o upravljanju državnom imovinom postojećim člankom 35. unosi paralelnu regulaciju Finansijske pomoći pri stjecanju dionica trgovačkog društva od strane zaposlenika kada se radi o dionicama trgovačkih društava kojih je imatelj Republika Hrvatska.

Posljedica ovakvog uređenja Zakona o upravljanju državnom imovinom jest da provedba radničkog dioničarstva kod trgovačkih društava čije dionice ima Republika Hrvatska nije moguća, a čime se radnike u takvim društvima stavlja u neravnopravan položaj u odnosu na radnike u trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska nema dionice i koji radnici mogu koristiti Finansijsku pomoć društva temeljem Zakon o trgovačkim društvima.

Radi provođenja ESOP programa u državnim trgovačkim društvima nužno je propisati iznimku od odredbe stavka 1., podstavka 2. i 3. u članku 35. Zakona o upravljanju državnom imovinom.

Unosom stavka 2. u članak 35. izjednačila bi se u državnim i privatnim trgovačkim društvima ustavom zajamčena prava zaposlenika, samog poduzetnika - trgovačkog društva i ostalih imatelja dionica u trgovačkim društvima u kojima je imatelj dionica Republika Hrvatska.

Članak 35. Zakona o upravljanju državnom imovinom izmijenjen na predloženi način zadražao bi pozitivne efekte koje je zakonodavac imao namjeru unijeti, a eliminirali bi se opisani negativni efekti. Ovakvo novo uređenje članka 35. Zakona o upravljanju državnom imovinom omogućio bi zaposlenicima društava u vlasništvu Republike Hrvatske da stječu dionice ili udjele u tim društвima na način da iste mogu založiti ili prenijeti pravo nad njima radi osiguranja zajma kojeg traže kod banaka ili drugih institucija, kao i da sredstva za kupnju dionica ili udjela društva mogu steći uz finansijsku pomoć društva. Time se omogućuje radnicima očuvanje vrijednosti imovine, kao i stvaranje dodane vrijednost aktivnim i racionalnim upravljanjem u pojedinom poslovnom subjektu.

2. Pitanja koja se uređuju ovim Zakonom

- mogućnost da zaposleni u društvu čijih dionica je imatelj Republika Hrvatska ili zavodi, odnosno pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska, odnosno zaposleni u društvu koje je s takvim društvom povezano, prilikom kupnje dionica ili poslovnih udjela u tim trgovačkim društвima iste mogu platiti sredstvima dobivenim zajmom, pri čemu je tražbina zajmodavca osigurana zasnivanjem zaloga, odnosno prijenosa prava na tim istim dionicama ili poslovnim udjelima.

- mogućnost da zaposleni u društvu čijih dionica je imatelj Republika Hrvatska ili zavodi, odnosno pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska, odnosno zaposleni u društvu koje je s takvim društvom povezano, prilikom kupnje dionica ili poslovnih udjela u tim trgovačkim društвima iste mogu platiti sredstvima pribavljenima uz pomoć trgovačkog društva čije se dionice ili poslovni udjeli kupuju na način da društvo daje zaposleniku predujam, zajam ili osiguranje za stjecanje tih istih dionica ili poslovnih udjela na način kako je to inače dopušteno Zakonom o trgovačkim društвima.

- ujedno se ujednačava pravna regulativa u pitanju pružanja finansijske pomoći (davanja predujma, zajma ili osiguranja) u svrhu stjecanja dionica društva.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Donošenjem Zakona o izmjeni Zakona o upravljanju državnom imovinom zaposlenicima trgovачkih društava u kojima je Republika Hrvatska imatelj dionica te samim trgovачkim društвимa u kojima je Republika Hrvatska imatelj dionica, osiguravaju se Ustavom zajamčena prava, pored ostalog, na jednakost, poduzetničku i tržišnu slobodu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE PO HITNOM POSTUPKU

Poslovnik Hrvatskoga sabora odredbom članka 159. propisuje mogućnost da se zakon iznimno može donijeti po hitnom postupku, kada to, između ostalog, nalaže i osobito opravdani državni razlozi. Lakša prodaja dionica čiji je imatelj Republika Hrvatska te time i bolje punjenje državnog proračun predstavlja jednu od prioritetnih zadaća Vlade Republike Hrvatske. Kako se ovim Zakonom to omogućuje, a otklanjaju se i zapreke ulaganjima te se poboljšava investicijska klima predlagatelj smatra opravdanim donošenje ovog Zakona po hitnom postupku

V. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O UPRAVLJANJU DRŽAVNOM IMOVINOM

Članak 1.

U Zakonu o upravljanju državnom imovinom ("Narodne novine", broj 145/10), članak 35. mijenja se i glasi:

„(1) Kupoprodajna cijena za dionice i poslovne udjele u trgovačkom društvu plaća se jednokratno, pri čemu je za ispunjenje te obveze zabranjeno koristiti:
– sredstava trgovačkog društva čije se dionice ili poslovni udjeli kupuju, ili
– sredstva pribavljana zajmom u kojem je tražbina zajmodavca osigurana zalogom ili prijenosom prava na dionicama ili poslovnim udjelima trgovačkog društva čije se dionice ili poslovni udjeli kupuju,
– sredstva pribavljana zajmom u kojem je tražbina zajmodavca osigurana zalogom ili prijenosom prava na imovini trgovačkog društva čije se dionice ili poslovni udjeli kupuju.
(2) Iznimno, odredbe stavka 1. podstavka 2. i 3. ovoga članka ne primjenjuju se u slučaju kada dionice stječu zaposleni u društvu ili u društvu koje je s njime povezano. Time se ne isključuje primjena relevantnih odredbi Zakona o trgovačkim društvima o stjecanju vlastitih dionica, odnosno vlastitih poslovnih udjela, odnosno o davanju zajma ili osiguranja za stjecanje dionica odnosno poslovnih udjela društva.“

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Izmjenom članka 35. Zakona, kako je predloženo, omogućuje se da zaposleni u društvu čiji je imatelj Republika Hrvatska ili zavodi, odnosno pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska, odnosno zaposleni u društvu koje je s takvim društvom povezano, prilikom kupnje dionica ili poslovnih udjela u tim trgovačkim društvima iste mogu platiti (i) sredstvima dobivenim zajmom, a kojeg su dobili zasnivanjem zaloga, odnosno prijenosa prava na tim istim dionicama ili poslovnim udjelima ili (ii) sredstvima pribavljenima uz pomoć trgovačkog društva čije se dionice ili poslovni udjeli kupuju na način da društvo daje predujam, zajam ili osiguranje za stjecanje tih istih dionica ili poslovnih udjela.

Članak 2.

Ovim člankom određuje se stupanje na snagu Zakona.

VI. TEKST ODREDBE ZAKONA O UPRAVLJANJU DRŽAVNOM IMOVINOM KOJA SE MIJENJA

"Narodne novine", broj 145/10

Plaćanje kupoprodajne cijene za dionice i udjele

Članak 35.

Kupoprodajna cijena za dionice i poslovne udjele u trgovačkom društvu plaća se jednokratno, pri čemu je za ispunjenje te obveze zabranjeno koristiti:

- sredstava trgovačkog društva čije se dionice ili poslovni udjeli kupuju, ili
- sredstva pribavljana zajmom u kojem je tražbina zajmodavca osigurana zalogom ili prijenosom prava na dionicama ili poslovnim udjelima trgovačkog društva čije se dionice ili poslovni udjeli kupuju,
- sredstva pribavljana zajmom u kojem je tražbina zajmodavca osigurana zalogom ili prijenosom prava na imovini trgovačkog društva čije se dionice ili poslovni udjeli kupuju.